

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/28
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

E LŐ F I Z E T E S

H E L Y B B E N É S V I D É K E N

Égész évre ... .. 840 Lej
Fél évre ... .. 420 Lej
Negyed évre ... .. 210 Lej
Havonta ... .. 70 Lej

Hirdetések díjazásáért szíriat.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buorestitben 50 banival
több.

Frázis és valóság.

A frázis az volt, hogy az osztrák szociáldemokrácia nem nézheti közönyösen a kapitalista kenyérgyárak garázdálkodását és ezért ő maga alapít gyárat a kenyéruzsora letörésére. Így jött létre pár esztendővel ezelőtt a bécsi Hammer-gyár, amely csakhamar olyan erőteljes fejlődésnek indult, hogy ő látta el az osztrák főváros kenyérszükségletének a két ötöd részét. A frázis azonban csak frázis maradt, a szociálista kenyérgyár annyira alkalmatlannak bizonyult a kenyérgyárak mérésére, hogy az utóbbi időben már drágábban adta a kenyeret, mint más kapitalista vállalkozások. Így érkezett el a demagóg szölamokkai körülgarnirozott vállalkozás a teljes kudarchoz. A sokat ígérő frázisok után ez lett a szomorú valóság. Az osztrák közgazdasági életnek érdekes eseménye, hogy a szociálisták a párt kenyérgyárát eladták Boselnék, az ismert pénzembernek.

A szociálista Kenyér-gyár katasztrófájának a részletei nem érdekeltek. A szociálista Hammer-kenyérnek a legveszélyesebb konkurrensé volt az Anker-kenyér. Nemrégiben az Anker-gyár igazgatóját az uzsorarenőrség letartóztatta, mert úgy találta, hogy amikor kilónként 8700 koronáért adja, az üzemi költségekhez mérten tulságosan drágán árulja a kenyeret. Az Anker-gyár erre ezerkétszáz koronával leszállította a kenyér árát. És ezzel az Anker-kenyér lett Bécsben a legolcsóbb kenyér. Olcsóbb, mint az uzsoraárak jelszavával megteremtett szociálista kenyér, amelynek továbbra is maradt 8700 korona az ára. Ennek a furcsa állapotnak az lett az eredménye, hogy egész Bécs cserben hagyta a Hammer-kenyeret és tömegesen az Anker-gyár vásárlói közé sorakozott. A szociálista-gyár érzéte helyzete tarthatatlan voltát, nagy számításokat végzett, hogy az árleszállítást ő is kövesse. Azonban rájött, hogy azért az árért, amelyikért az Anker adja a kenyeret és amelyik ár mellett az Anker-gyárnak mindenesetre még haszna is marad, nem adhatja a maga termelését, mert különben ráfizetne és tönkremenne. A másik oldalon viszont ott áll az eshetőség, hogy a magas kenyérgyárak miatt a gyár vásárlói teljesen elmaradnak, ami újra csak a bukást és katasztrófiát jelentette volna, csak hogy más formában. Az osztrák szociálista-párt ebből a dilemmából nem talált más kivezető utat, csak azt, hogy eladta a gyárat. Ez pedig sokkal többet jelent, mint egyszerű tulajdonos-

cserét. A bécsi Hammer-gyár tragikomikus kudarcában egy elvszenvedett újra siralmas vereséget: a szociális termelés elve. Ujra kiderült az, amit már nagyban a magyar és orosz kommunista köztársaságok termelésének a teljes kudarca is bebizonyított, hogy kollektív alapon nem lehet olyan jól olyan olcsón és olyan ered-

ményesen termelni, mint ahogy a magánvállalkozás termel. Teljesebb és lesújtóbb kudarcot nem is lehetne elképzelni. A szociálista-gyár, amelyik azért alakult, hogy a többi gyárat ármérséklésre kényszerítse, azért bukott meg, mert az ármérséklésben nem tudta utolérni a vele versengő kapitalista vállalkozást.

Románia

nem mérsékelheti fegyverkezését.

A Népszövetség átirata a kormányhoz. — Agitáció a dési mandátum megsemmisítéseért. — Dan Sever Goldis miatt mondott le.

Bucurestiből jelentik: A Cuvantul szerint a kormány felszólítást kapott a Népszövetség tanácsától, hogy a genfi határozatok értelmében állapítsa meg katonai kiadásait. Duca külügyminiszter válaszában közölte a Népszövetséggel, hogy a kormány teljes figyelemmel tanulmányozta a genfi határozatokat és át van hatva a vágytól, hogy a kívánt cél elérésének ne legyenek akadályai. Mindamellett a jelen pillanatban nem felelhet meg a Népszövetség kívánásának és nem szállíthatja le hadi kiadásait, mert a Romániával szemben fenálló veszélyek arra kényszerítik a kormányt, hogy minden, a jelenlegi helyzet által követelt intézkedéseket meg-

tegye a nemzetvédelem érdekében.

Bucurestiből jelentik: A déji választás iratait a kamara előterjesztették, amely a jövő héten fog dönteni az igazolás kérdésében. A kormánypárt kebelében erős agitáció folyik a mandátum megsemmisítése érdekében. A kormány tagjai között még nem alakult ki egységes álláspont ebben az ügyben.

Bucurestiből jelentik: Az Uniuersul mai száma közli Dan Sever nemzeti párti képviselő levelet, melyben kijelenti, hogy Goldis László vádjai miatt mondott le a nemzeti párt titkári tisztéről.

Felségáruulással vádolják Radicsot.

Nem helyezték fogságba, hanem internálták a horvát parasztpárt újból letartóztatott vezetőit.

(Zágráb, január 23.) A báni szék döntése alapján szabadlábra helyezett Radics-párti vezéreket, — mint a Közlöny, már jelentette, — a rendőrség a fogházból való kilépésük után azonnal ismét letartóztarta. Miután azonban a rendőrség meghatározott időn belül ismét köteles volna a bíróságnak átadni a letartóztatottakat, az elfogatást nem letartóztatásnak minősítette a rendőrség, hanem internálásnak s így nem kell átadni őket a törvényszéknek, amely természetesen újra szabadlábra helyezné a parasztlevezéreket. A rendőrség ezzel egyidejűleg újabb házkutatásokat tartott a pártvezérek lakásán. Így a Prpics-palotában is, ahol a pince falában egy másik titkos fülkét fedeztek fel. A fülkében nagymennyiségű iratot találtak, ezek között egy igen fontos okmányt, amelyről a rendőrség azt állítja, hogy nyilvánosságárahozatala szan-

zációs következményeket fog maga után vonni. Házkutatás volt még Radics István, Prpics Millán, és Kossuticsék lakásán, valamint Prpics orosz-lavljei kastélyában és mindenütt nagymennyiségű eldugott levelezést koboztak el. A kormány, mint tudvalevő, annak az óhajának adott kifejezést, hogy Radicsék ügyét a belgrádi törvényszék tárgyalja le, mert a zágrábi törvényszéket elfogultnak tartja. A kormány óhaját azonban a belgrádi törvényszék elutasította azzal, hogy illetéktelen az ügy letárgyalására.

Belgrádi lapjelentések szerint a Pasic-kormány belátta, hogy a Radics elleni intézkedések nem járnak a kívánt eredménnyel, ezért a tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy Radicsot nem vonja vád alá az Oroszországgal folytatott tárgyalásokért, hanem csak felségáruulásért. Ezt a pert kiterjesztik a horvát köztársasági párt összes vezéreire is, a kiknek legutóbbi letartóztatása ezen újabb vád alapján történik. Radics kijelentette, hogy hajlandó a vizsgálóbíró kérdéseire válaszolni.

Békül

a magyar ellenzék.

Kompromisszumos tárgyalások Bethlen és Peidl között. — Országgyűléssé alakul a magyar nemzetgyűlés.

(Budapest, január 23.) Magyar politikai körökben elérkezettnek látják az időt arra, hogy a passzivításban levő ellenzék és a kormány között meginduló tárgyalások eredménnyel kecsegtethetnek. A vélemények szerint azonban ezeknek a tárgyalásoknak nem hivatalos tanácskozásoknak kell lenniök és ezek néhány nap alatt eredményre vezethetnek. Tegnap este megtörtént már az első lépés. Zsitvay Tibornak, a nemzetgyűlés alelnökének lakásán találkoztak gróf Bethlen István miniszterelnök, gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter és Peidl Gyula, a szociáldemokrata frakció vezére. A többi óra hosszát tartott tanácskozásról azonban semmi sem szivárgott ki. Almássy László, az egységspárt alelnöke a kibontakozásról a következőket mondotta:

— A kormány és a többi pártok is most már a békülékenység kötséghelyettesítő jelét adták. A kormány a kizárások hatálytalanságával olyan atmoszférát teremtett, amely megengedheti az ellenzék közeledését. "Szó sem lehet róla, hogy a már megszavazott házszabályokon változtassunk, ellenben — bár a nyílt szavazás hívei vagyunk, — a választófog kérdésében az ellenzék kívánásának teret engedhetünk. A helyzet most már megérte a kompromisszumra is.

A Magyarság arról értesül, hogy a kormány törvényjavaslatot fog benyújtani, valószínűleg a főrendiházi javaslat elfogadása után, a nemzetgyűlésnek országgyűléssé való kivilatkoztatására és abban a törvényjavaslathat a kormányzói állást időtartamhoz kötnék. Hír szerint a kormányzói megbízatást 3 vagy 5 évi időtartamhoz kötnék és a törvényhozás két háza együttes ülésben, titkos választással választaná meg az új kormányzót. A 3 vagy 5 év lejártával a megbízatás automatikusan járna le és az államfői tisztséget új választással kellene betölteni.

Ma délelőtti tanácskozásra ült össze a demokráikus ellenzéki blokk, amelyen Vázsonyi Vilmos és Peidl Gyula beszámoltak Zsitvay Tiborral folytatott megbeszéléseikről. Egyben megvitatták azt a platformot is, amelynek alapján a blokk hivatalosan is felveszi a tárgyalásokat a békül helyreállítás érdekében.

Chorin Ferenc dr. temetése.

(Egy félórát szünetelt a munka minden budapesti gyárban.)

Budapestről jelentik: Ma délután fél három órakor nagyszámú, előkelő gyászoló közönség gyűlt össze a Salgótarjáni Köszénbánya Részv. társaság székházában, ahonnan Chorin Ferencet utolsó útjára kísérték.

A részvét impozánsan nyilvánult meg a magyar gyáripár vezérének, ragyogó tehetségű reprezentánsának temetésén. Jelen voltak itt az elhunyt nagyszámú családja, így is Chorin Ferenc dr. is. Egymásután érkeztek a közélet ismert kitünőségei, a magyar politika és közgazdaság irányítói. Képviselték magukat a temetésen a hatóságok, a kormány, a főváros tanácsa, valamint a gazdasági érdekképviseletek. S a kimagasló személyiségek mögött felvonult ezer meg ezer egyszerű polgár, az elhunyt vezetése alatt működő vállalatok tisztviselői és munkásai, akik megilletődéssel álltak nagy vezérük koporsója előtt.

A gyászszertartást Kovács Kálmán apátplébános végezte, aki meleg szavakkal parentálta el a halottat. Kiemelte Chorin Ferenc egyéniségének tisztaságát, őszinteségét és főségét, amellyel nehézségek megpróbáltatásokkal telt pályáján oly sok hódolót és barátot szerzett — és egyetlen ellenséget sem!

A GyOSZ nevében Fenyő Miksa dr. ügyvezető igazgató bucsuztatta a halottat.

Utolsó utadra kísérünk, drága vezérünk, Chorin Ferenc — kezdte beszédét. Utolsó utadra kísér a Te teremtményed, a magyar gyáripár, lesújtottan húzódva meg családod mögött, amelynek gyászához alig meri mérni a maga nagy, helyrehozhatatlan veszteségét.

— Ugy végeztél itt a földön a magad dolgát, olyan teljesen, olyan magasaranguan, ahogy csak férfi végezhetné, akire az istenek minden választott kegyüket ontották. Egy buzgó studiumokkal teljes ifjúkor után úgy lendült fel pályád szép ívelésű volta és úgy vált részesévé — a legelső sorban a legkülönbek között — annak a nagyszerű evolúciónak, melynek során ez az ország a 48-as szabadságharcra elkövetkezett negyedszázados letörés és tespedés után újra önmagára eszmélt és kiküzdötte helyét a nyugateurópai vezető demokráciák sorában.

— Hol találok emek a teljesen élt életnek a megfajtását? Hogy van az, hogy egy országban, ahol csupa, félbenmaradt mű. köből, márványból félig kifejlett alak, csupa torzó jelzi még a legtehetségesebbeknek az útját. Te egészet tudtál teremteni, úgy járván az alkotások útját, úgy fejezvé az alkotások útját, úgy fejezvé azt be, ahogy Te azt magadnak, férfikorod idején hajlam, studium és tehetség alapján kimodeltáld. Mert egész emberként álltál a munka mellett, egész élted azt; más érdek és érdeklődés, más szenvedély és isten kegyelméből más szenvedés, más becsvágy és más hitűség sem volt a számodra, mint szol-

gálni a közérdeket azzal a keménységgel, az egyéni érdek feletti való érdek napirendre térésével, szolgálmi föld felett és víz alatt, szószeiken és a banya mélyében, tollal, csákánnyal, agygyal, szívvel, — mely a klasszikus karok polgáira, ideáljaira emlékeztet.

A Közgazdasági Egyetem nevében dr. Buday László egyetemi tanár beszélt Chorin Ferencnek a közgazdasági tudomány terén szerzett nagy érdemeiről. A Salgótarjáni Köszénbánya igazgatójának gyászát Bíró Pál nemzetgyűlési képviselő tolmácsolta. Rámutatott arra, hogy a

hatalmas vállalatot Chorin fejlesztette szerény kezdetétől mostani nagyságához. De nemcsak üzletember volt ő, — mondta Bíró — hanem nagy nemzeti hivatást töltött be.

A Chorin Ferenc vezetése alatt álló vállalatok igazgatóságai, tisztviselői és munkásai nevében Róth Flóris bányai főtanácsos, Deszberg Antal igazgató, Reimann Ernő igazgató, Schmidt Sándor bányai főtanácsos és Nagy János bányamunkás beszélt.

Budapest valamennyi gyári üzeme a temetés ideje alatt egy félórát szüneteltette a munkát.

Feloszlatták a keresztény diákok szövetségét Jassyban.

(Bucaresti, január 23.) A belügyminiszter a jassyi egyetem rektorának előterjesztésére feloszlatta a jassyi keresztény diákok szövetségét azzal az indoklással, hogy az egyesület fenállása a közrendet veszélyezteti.

Miért nem bűnösök a csongrádi bombamerénylők.

A szolnoki törvényszék felmentő ítéletének indoklása. — Súlyos vádak a magyar nyomozó hatóságok ellen.

(Budapest, január 23.) Ma került nyilvánosságra a csongrádi bombamerénylet ügyében hozott szolnoki törvényszéki ítélet indoklása, amelyet most kézbesítettek ki az érdekelteknek. Az ítélet indoklásából szenzációs és előre láthatólag súlyos izgalmakat okozó részletek derülnek ki. Határozottan kimondja ugyanis az indoklás, hogy a vádlottakat erőszakkal kényszerítették vallomásra és nem tudták, hogy a vizsgálóbíró előtt állanak, mikor beismerő vallomásukat fentartották. Megállapítja, hogy a védelem sikeresen bizonyította a vádlottak ártatlanságát és nem lehetett kétségbe-

vornni az érdekeltelen mentőtanúk szavahihetőségét sem. A törvényszék megállapítja továbbá, hogy Sinkó László sokkal gyengébb testalkatú, semmiy a gránátot az emeleti ablakon át a terembe dobhatta volna, végül megállapítja, hogy kétségtelenül torogtak fenn gyámuokok, de a vádlottakat fel kellett menteni, mert megnyugtató bizonyítékok a fő tárgyaláson nem kerültek elő. Az indoklás szerint, amely megsemmisítő kritikát gyakorol a nyomozó hatóságok ténykedésével felett, nem bizonyították a halált bűzbombák, elfogadja Böllönit alibiét és sem Sirkót, sem Böllönit, sem pedig Sági Rókuszt nem találja bűnösnek.

Beperellék Ledereréket a Kodelka örökösök

A titokzatos briliánsgyűrű meg a cserélt autó. Hogy került Lederer a csendőrséghez.

Budapestről jelentik: Azok közül a problémák közül, amelyeket a Lederer-ügy vetett fel, a legérdekesebbek egyike az, hogyan került Lederer Gusztáv főhadnagy a csendőrtiszti kar kötelékébe. A honvédelmi miniszter Meskó Zoltánnak szerdán adott válaszában nem tért ki a kinevezés részleteire és a későbbi vizsgálatra hivatkozott, amikor közbeszólások formájában nyilatkozattételre sürgették.

A honvédelmi miniszteriumban, értesüléseink szerint, sürin kommentálják Lederer Gusztáv csendőrtiszti kinevezését. Az beszélnek, hogy egyáltalában nem történt tömeges kinevezés, amikor Lederer Gusztávot aktívtákk, bár nagyon sokan kérték amikor felvételüket a csendőrség kötelékébe. Különösen a csendőrtartalékosok között volt sok a pályázó, de állítólag csak egyetlenegy kérvényt intéztek el kedvezően, még pedig Lederer Gusztáv kérvényét.

Érdekes azonban, hogy a honvédelmi miniszteriumban eddig még senki sem tudja, hogy ki protezsálta olyan hathatósan Lederert?

Lederer főhadnagyék tárgyal-

ucai lakásában új helyszíni szemle volt szükségessé, mert a nyomozás ismét sok új adatot produkált. Ezt a helyszíni szemlét eredetileg csütörtök délelőttre tervezték, dr. Bubits Jenő vizsgálóbíró azonban csak ma kapta kézhez a gyilkosság új aktáit és így még nem volt eddig ideje az akták áttanulmányozására. Bubits vizsgálóbíró az akták vétele után azonnal árttelefonált a katonai ügyészséghez, hogy miután az aktákat már megkapta, azok áttanulmányozása után fog dönteni a helyszíni szemle idejében. Valószínű, hogy a helyszíni szemle holnap, szombaton délelőtt fog megtörténi.

A Lederer-féle gyilkossággal kapcsolatban a meggyilkolt Kodelka Ferenc örökösei érdekes polgári pert indítanak Ledererék ellen egy másik polgári per miatt. Néhány hónappal ezelőtt Ruzicska József hentesmester bepörölte Kodelka Ferencet, Ruzicska és Kodelka csereüzletet kötöttek. Ruzicska nagyrészt briliáns gyűrűt adott át Kodelkának és megengedte, hogy azért ellenértéképpen Kodelka egy gépkocsit fog adni. Kodelka azonban az autót nem szállította. Kodelka tragikus ha-

lála előtt már ki volt tüzve a mai napra a járásbírói tárgyalás. Kodelka testvérei: Schuch Nándorné, Schuch Istvánné és Kodelka Lajos kérelemmel fordultak a Lederer-ügy referens vizsgálóbírójához, melyben előadták, hogy a gyilkosságot követő nyomozás során kiderült, hogy a perben szereplő briliáns gyűrűt ugyanaz, amelyből Ledererék a köveket kiszedték és az aranyát pedig a Dunába dobták. Látták, hogy a Ruzicskával folytatott perben, mint Kodelka-örökösök pervesztésekké lennének, kiegészítve Ruzicskával, akiknek 17 millió koronát fizetnek le. Most kéri a bíróságot, hogy ítélje meg számukra Ledererék vagyonából a kifizetett 17 milliót és erre vonatkozólag is rendelje el a bírósági zárlatot. A Lederer-örökösök a járásbírói tárgyalásról is sürgős tárgyalás kitűzését kérték és azt kérték, hogy a járásbíró rendelve el a tizenhét millió koronának visszafizetését — a büntelként lefoglalt havanyöt millióból. A bíróság — bár szorint — rövidesen intézkedik, hogy ez az összeg a Kodelka-örökösöknek kifizetessék.

Amundsen bukása.

Csődbejutott a világhíres sarkutazó.

(Oslo, január 23.) Amundsen, az ismert sarkutazó ma érdekes beadvánnyal fordult az oslo (Krisztianai) törvényszékhez. Beadványában csődöt jelentett 260.000 norvég korona passzívával, amellyel szemben aktívái mindössze 70.000 koronát tesznek ki. Amundsen vagyonhiányos állapotjának okait a háború utáni kedvezőtlen viszonyokban látja. — Egyedül a Maud nevű hajójával végrehajtott expedíciója 1.017.000 koronás fiaskóval végződött, repülőgépes expedícióját kísérte 48.000 koronás veszteséget okozott és a veszteségek végeredményeképpen minden vagyona elcsúszott. Amundsen legnagyobb hitelezője a testvére, akivel azonban huzamosabb idő óta hadilábon áll. A sarkutazó hitelezőivel 7 százalékos kvótában egyezett ki, de ha a még ismeretlen helyen levő Maud hajó megkerülne, akkor ez is fel fogják osztani a hitelezők között.

A vidám apósgyilkos.

Pótnyomozás a Froreich-gyilkosság ügyében.

(Budapest, január 23.) Soproni jelentés szerint az egyedi gyilkosság ügyében a vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot és az iratokat visszaküldte az ügyészségre. Az ügyészség áttanulmányozta az aktákat és pótnyomozást rendelt el az egyes ténykörnyékek tisztázására. A vizsgálóbíró utóból megkezdte a vizsgálatot és elsőnek özvegy Egyedi Arturénál hallgatta ki, hétfőn pedig Vukné Egyedi Mariskára került a sor. Özvegy Egyediné vallomásáról újságitróknak nem adott információt a vizsgálóbíró.

Froreich Ernő egyébként az utóbbi hetekben igen élénk vi-selkedik a fogházban. Hetenként két-három francia nyelvű regényt olvas el. Froreich mindig újabb és újabb könyveket kért a vizsgálóbírótól, aki végül is elfrendelte, hogy Froreich csakis külön ügyészségi engedéllyel kaphat könyveket.

Király mint diszpolgár.

Spanyolország ünnepe XIII. Alfonzot.

(Madrid, január 23.) XIII. Alfonz spanyol király ma ünnepelte születésnapját és ebből az alkalomból óriási szimpátia-tüntetést rendeztek mellette. A szimpátia-tüntetés válassz Blasco Ibaneznek, a Párisban élő spanyol ironak a királyi párt ért rágalmaira. Az ünnepségek során a spanyol főváros diszpolgárainak válaszlottta meg a királyt és a királynevet, akik meghatottan köszönték meg a megtiszteltetést. Primo de Rivera tábornok, a direktórium elnöke, hosszabb beszédet intézett a királyi párthoz és beszédében többek között megígérte, hogy szombati ex pozéjában beszámol a direktórium eddigi működéséről. Az ünnepségekre Madridba érkeztek az összes spanyol tábornokok, valamint mintegy 40.000 somata, — spanyol fascista, — vonult fel, hogy az uralkodócsalád mellett tüntessenek. Az ünnepségek nagyarányú bankettel fejeződtek be, amelyen több mint hétezer jelentek meg és azon résztvevő Alfonz király is.

Készül az új sajtótörvény

„Személyi felelősség és személyi védelem”. — Averescu tábornok a parlamentben.

(Bucuresti, január 23.) A közigazgatási reformjavaslat vitájánál fog először megnyilvánulni a disszidens-liberális képviselők éles kritikája, akik követelni fogják az adminisztratív élet decentralizációját, valamint a megyei és községi autonomia élebeléptetését.

A közigazgatási reform tárgyalása után az igazságügyminiszter három törvényjavaslatot terjeszt be, amelyek közül a legfontosabb az új sajtótörvény lesz, amely a liberálisok szerint teljesen ki fogja elégíteni a Közvéleményt. A sajtótörvény egyik legfontosabb eleve a személyi felelősség és a személyes védelem eleve lesz. E szerint minden cikk írója felelős fog a sajtóban elkövetett kihágásokért, ha azok nem általános politikai vonatkozásúak. Szigorú büntetésben akarja részesíteni a törvény a sajtó útján elkövetett rágalmozást is, ha azok olyan személyeket illetnek, vagy olyan társaságokat sértenek, amelyekre a cikkekből anyagi kár háramlik.

Averescu tábornok, a néppárt vezére tegnap táviratban közölte Orleanu házelnökkel, hogy a parlament megnyitását követő napon megjelenik az ülésen és részt vesz ahajt venni a parlament munkálataiban. A volt miniszterelnök azal indokolja ezt az elhatározását, hogy az állam szempontjából legfontosabb két törvényjavaslat, a közigazgatási és a választójogi javaslatok nem képezhetik szavazás tárgyát az ellenzék részvétele nélkül. E ténnyel Averescu tábornok elismeri a liberális kormány örvényességét.

Utódállamok konferenciája Bécsben.

Bécsből jelentik: Ma kezdődött meg Bécsben az utódállamok konferenciája. A jóvátételi bizottság megbízottai, akiket az utódállamok bécsi konferenciájára kiküldtek, ma teljes számmal megérkeztek, hasonlóképpen megérkeztek az utódállamok delegátusai is nagy részben. A konferencia délelőtt tíz órakor kezdődött a hadügyminisztérium épületében. A konferencia legfontosabb tárgya, amellyel a jóvátételi bizottság ezt a konferenciát megbízta, az annak a kvótának a megállapítása, amely szerint az utódállamok a területükre jutott háborúelőtti adósságokat tartoznak vállalni és beváltani.

Ravatalon

az elhunyt Papp I. János püspök

Ünnepélyesen beszentelték és a katedrálisban ravatalozták fel az elhunyt aradi püspök tetemét. — Holnap délben szállítják szülőfalujába.

(Saját tudósítónktól.) Nagy gyászpompával, ünnepélyes keretek között szállították át pénteken délután Papp I. János Arad város elhunyt görög keleti püspökének holttestét a püspöki rezidenciából az aradi görög keleti katedrálisba. Már a korai délutáni órákban nagy és gyászoló tömeg lepte el a gyászház környékét. A közhivatalok vezetői, a város román előkelő társadalmának színe-java, az aradmegyei községek kiküldöttjei, az iskolák növendékei, a jótékony és társadalmi egyesületek vezetői jelentek meg, hogy elkísérjék a köztiszteltetben állott nemeslelkű Papp I. János püspök holttestét abba a templomba, amelyben több mint két évtizeden keresztül hirdette Isten magasztos ígét.

A templombaszállítás előtt várakozó népvándorlás indult a püspöki rezidenciába felállított ravatalhoz. A ravatal mellett az aradmegyei görög keleti lelkészek egymásután, állandóan miséztek. A város notabilitásai és a katonai hatóságok fejei sorjában állottak a ravatal mellett. A kondoleálók hatalmas tömege jelent meg s ezek neveiket bejegyezték az előszobában felfektetett emlékkönyvbe. Az emlékkönyv mellett piros bársony párnán feküdtek Papp I. János román kitüntetései, amelyek között a *Román Koronarend* legmagasabb tisztí rendje is helyet foglalt. Az előszobát szinte elborította a sok koszorú. Koszorút küldött Arad elhunyt püspökének: az aradi görög keleti egyházközség vezetősége, Arad vármegye vezetősége, Arad város vezetősége, az aradi államrendőrség, a helyőrség parancsnoksága, a különböző iskolák igazgatósága és tanulóifjúsága, a Victoria Tárkarékpénztár, Temesvár város vezetősége. Az elhunyt főpásztor rokonsága is több koszorút küldött Papp I. János püspök koporsójára.

Délután pontban négy órakor megkondultak az aradi templomok harangjai. Megérkezett *Badulescu* karánsebesi püspök, aki megkezdte huszonhat pap segédlete mellett a halott beszentelését. A hatalmas, megrázó erejű gyászszerartás befejezése után az elhunyt püspök környezetéhez tartozott idősebb főpapok: *Pacatlamu*, Mihály főesperes, szentszéki ülnök, *Ciuhandu* György esperes, *Halmagian*, *Stefan* és *Twic* Calus lelkészek felemelték Papp I. János díszes érceksorsóba helye-

zett földi tetemét és a hatlovas gyászhintóhoz vitték.

Amint a koporsót a gyászhintóba helyezték, a kivényelt katonazenekar gyászindulózt játszott és megindult az impozáns gyászmene a görög keleti katedrális felé. A menet élén miseruhába öltözött huszonkét pap haladt. Utána az iskolás növendékek következtek a gyászmeneben. Két rendőr vitte a rendőrség nemzeti színű szalagos koszorúját. Közvetlenül a gyászhintó előtt *Badulescu* püspök haladt négy tömjénező esperessel. A gyászhintót Papp I. János püspök hozzátartozói követték. Közvetlenül utánuk dr. *Robu* János főpolgármester, dr. *Lázár* Ágoston alispán, *Andrescu* rendőrigazgató, *Scarisoarea* és *Manu* tábornokok, *Goldis* László, dr. *Botis* Tivadar, és dr. *Jancu* Cornél, a szentszék tagjai mentek. A város előkelőségei után a katonazenekar, majd *Russu* Virgil kapitány vezetésével kivényelt díszszázad ment és végül a hatalmas kísérelő tömeg zárta be a nagy gyászmeneget. A szertartások szerint a menet többször megállt és a papok zsoltárokat énekeltek.

A templom előtti teret is hatalmas tömeg foglalta el. A gyászmene néhány percre megállt, a katonazenekar és a kivényelt díszszázad tisztjeivel sorjában állt a téren. Az öt főpap leemelte a gyászhintóban levő koporsót és bevitték a templomba, ahol hatalmas, feldíszített ravatalon helyezték el a főpásztor holttestét, amely holnap délig marad ott.

Ma este Aradra érkezik *Ciorogaru* Romulus nagyvárad püspök, aki holnap délelőtt beszenteli a holttestet. Délben az állomáshoz kísérik Papp I. Jánost. Az uccákon felgyulnak a villanylámpák a temetés időtartamára és ott, ahol a gyászmene elhalad a felgyújtott lámpákat fekete drapériával vonják be, az üzletek redőnyeit lehúzzák, hogy e néma gyással adózzanak az elhunyt püspök emlékének. Az aradi püspök tetemét vonaton Belényesig viszik, onnan gyászkocsin szállítják szülőfalujába Pociovelistébe, ahol az általa épített templomban helyezik örök nyugalomra.

A nagyérdemű főpásztor halála alkalmából Románia minden tájékról jöttek a résztvétáviratok az aradi szentszékhez. Táviratot küldtek Bratianu miniszterelnök, Lepadatu kultuszminiszter, Mociou udvari fővadászmester, a

Bucurestiben székelő érsekség, akinek képviselőiben holnap érkezik Platon Ciosu bucarestii püspök, azonkívül a Bécsben időző Balán sibui metropolita aki betegségé folytán az osztrák fővárosban tartózkodik, az összes romániai, görög keleti és görög katolikus egyházak vezetői, szentszékek és püspökségek.

Négy hónapig bujkált a pesti szalámi kontremín hős o Végleg lezárulnak a hírhedt szalámi-harc aktái.

(Budapest, január 23.) Az emlékeztető szalámi-kontremín ügynek egyik főváltottja, *Kondor* József tőzsdebizományos volt, aki azonban a felelősségrevonás elől megszökött. Szökése után bejelentette, hogy öngyilkosságot követ el, amit meg is kísérelt, de az öngyilkosságot sikerült megakadályozni. Négy hónapig keresztil bujkált *Kondor* József, míg most a múlt év szeptemberében ellene kiadott elfogatási parancsot visszavonták. Bárá Schossberger Rezső és Sényi Miklós segítségével voltak *Kondor* ügyvédjei, hogy a tőzsdebizományos jóhiszeműségét bebizonyíthassa és ezen alapon is vonták vissza a kiadott elfogatási parancsot. *Kondor* József passzívái meghaladják a másfél milliárd koronát, de *Kondor*, akit nem a konjunktúra vetett felszínre és aki már a békevilágban is tőzsdebizományos volt, bízik benne, hogy rövidesen rendezheti tartozásait. *Kondor* szökése előtt 120.000 dolláros életbiztosítást kötött, amely öngyilkosság esetére is érvényes lett volna. A biztosítótársaságnál azonban megállapították, hogy a most bemutatott kötvény egyik klauzulája hamis, amelynek alapján pedig a család *Kondor* öngyilkossága esetén 120.000 millió dollárt kapott volna kézhez. Nem tették *Kondor*ék feljelentést ebben az ügyben, de a biztosítótársaság megindítja az eljárást az ellen a főtisztviselő ellen, aki a hamisítást elkövette.

MULATSÁG

— Milyen bálak lesznek a jövő héten?

— Engem csak egy érdekel: a Hellas-bál, amely január 31-én szombaton lesz a Fehérkeresztben!

— Jelmez bál (Bolond estély) folyó hó 25-én (vasárnap) Aradon a Fehérkeresztben.

— Glória C. F. R. bál Aradon a Fehérkeresztben január 24-én.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központban.

— Thèmes nagy jelmezbálja február 14-én Aradon a városligetben.

Bankbál február 1-én az aradi Központban.

Vádak

a Roboz-tívérek ellen.

Elhangzott a vádbeszéd a budapesti törvényszéken.

(Budapest, január 23.) A Roboz-pör mai tárgyalásán kezdte meg Miskolczy ügyész vádbeszédét. Szavalt azzal kezdte, hogy a bünt okvetlenül bünhődésnek kell követnie. Akik most a vádlottak padján ülnek, azok 5 és fél évvel ezelőtt emelt fővel jártak és kacagtak a nemzeti gyász fájdalmas napjaiban. Kigunyolták a tisztességes embereket, akiknek fájdalmat okozott a megszállás. Elgáncsolták azokat, akiknek ökle vérsre lendült, de most felelni fognak tetteikért, mert maguk, egykori pártfogóik lökték át őket a határon. Ezután a románok bevonulásáról és a megszállásról beszélt. A románok politikai programmal jöttek be Budapestre és ennek megvalósításában Robozék is segédkeztek, akik azt hirdették, hogy csak Románia állami élése érthet a magyarságba életet és csak Románia biztosíthatja a magyar nemzet állami életének továbbfejlesztését. Robozék erre azt állították, hogy csak újságírói kötelességüket teljesítették akkor, amikor ilyen ellenzéki hangot ütöttek meg. Ez nem igaz, mert lapjukban pogromról beszéltek. Nem igaz, hogy Magyarországon egyetlen egyszer is volt pogrom mint ahogyan azt Robozék állították. A románokkal akarták megvédeni a zsidókat 1919-ben, ugyanakkor, amikor Romániában a zsidóknak még polgárjoguk sem volt és nem is mentek emberszámba. Ez tehát Robozék mondva csinált erkölcsi alapja. Friedrichék ellen küzdeni, olyan kormány ellen, amely a jogfolytonosságon alapult, nem ellenzéki cselekedés ilyen nehéz időkben, hanem hazaárulás. Ezután áttért az egyes bűncselekményekre, amelyek között az első vádpont a lázadás. A Pesti Élet csak cégér volt, amely mögött kétféle elemek jöttek össze, hogy a nemzeti kormány és a megújulás ellen összeesküdjének. A vádlottak akkori viselkedése nemcsak törvényekbe, hanem a legelősebb tisztességérzésbe is beletört, hisz maguk is bevallották, hogy lapjukkal botrányt okoztak és rikáncsaikat állandóan megverték. A Pesti Élet lázadó csoport volt, amely támadta az alkotmányt, a kormányt, a hatóságokat, a törvényt, a tradíciót és csak egyetlen ismert el, a megszálló hatóságokat. Ezzel is bizonyították látja a lázadás bűntettét. Az ügyész Robozék bűnét összegezve, lázadással, hitlenséggel, felség sértéssel, izgatással, három rendbeli korházas sértéssel, súlyos testi sérítéssel, magánlaksértéssel, csalással, sajtórendőri kihágással vádolja őket és kéri súlyos elítélésüket, mert enyhítő körülményt egyetlenegy sem lát. A védőbeszédre ezután kerül a sor és valószínű, hogy a legközelebbi tárgyalási napon kihirdeti a bíróság ítéletét, amelyet óriási érdeklődéssel vár a közvélemény.

Kina veszi meg a Wrangel-flottát.

(Konstantinápoly, január 23.) Moszkvából érkezett jelentés szerint az orosz kormány elhatározta, hogy a Wrangel-flottát eladja Kínának. Franciaország ugyanis közölte Oroszországgal, hogy a Wrangel-flottát nem engedni sem a Fekete-tengerre, sem a Páris-tengerre elszállítani. Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, a román diplomácia nagy győzelmét jelenti, mert a román kormány energikusan tiltakozott a Wrangel-flottának a Fekete-tengerre való hozatala ellen.

Elárverezik az Acsev. német részvényeit.

A párisi jóvátételi bizottság eladhatja 32 osztrák és magyar vasutársaság részvényeit.

(Páris, január 23.) A Havas-ügynökség jelentette a jóvátételi bizottság február 13-án az Astoria-szállóban 32 osztrák és magyar vasutársaságnak 915.686 darab részvényét fogja elárverezni. Ezeket a címleteket a versaillesi békeszerződés értelmében Németország szolgáltatta ki a jóvátételi bizottságnak. Tizenkilenc társaság a címleteinek odaítélését fenntartja a szövetségeseknek és társaságoknak, illetve ezek alatt valók. A többi társaság részvényeit nemzeti különbség nélkül bárki megvásárolhatja az árverésen. Azokat a részvényeket adják

el, amelyek a német állampolgárok tulajdonában voltak és amelyeket a békeszerződés értelmében át kellett adni a jóvátételi bizottságnak. Ez az árverés Aradot és Aradmegyét is különösen érinti, mert az eladás alkalmával az Arad-Csanádi Igvostúlt Vasutak német közben volt részvényeit is áruba bocsátják. Jól informált körök véleménye szerint a 32 osztrák és magyar vasutársaságot a részvények tulajdonjogában létrejövő ilyen nemü változás nem érinti és valószínű, hogy a működésükre sem lesz gátló, vagy egyéb befolyással.

Aradi fiatalember érdekes levele Mexikóból.

Egy délután a legizgalmasabb és legvéresebb színjáték. — Nem európainak való a mexikói bikaviadal. — Revillac Ferenc, a mexikóivá lett aradi.

Revillac Ferenc aradi fiatalember, aki egy évvel ezelőtt vándorolt ki Mexikóba. Sikeresül jól elhelyezkedett a forró középamerikai államban és irásával most felkeresi szülővárosát. Ezt a szíves és határozottan írói tehetségre valló cikket, amely egy bikaviadal véres lefolyását tárgyalja, a mai posta hozta a távoli Mexikóból. Érdekesnek tartottuk leközzölni.

(Mexikó City, dec. vége.) Délután két óra, meleg napsütés, a camionok és villamosok zsúfolva futnak be a bikaviadali színhelyre. Az uccákon mindenütt jegyeket árulnak a bikaviadalra. A mexikói heti keresetének utolsó két és fél pezóját csak erre költi. Ömlik a nép az arénába. Az óriási koralaku épület bejáratánál csend örök tapogatózik végig az emberek; revolvert tálos bevinni. Felnaromra törve van már az amittéatróm, legalább tizenötezer ember szorong a husz méter magasságig felnyúló ülőhelyeken, piros, sárga, kék és zöld sapkás, meg széles szalmakalapos férfiak és nők vegyesen. A katonazene megszólal, frissítőket árulnak, majd óriási éljenzés, mindenki feláll: bejön az új köztársasági elnök, Calles generális, jobbján Obregon generális, a volt elnök, hátuk mögött diszruhás katonaság. Az elnök barátságosan integet, éppen ma adták neki át az elnökséget.

Harangütés, bevonulnak a torreadorok (bikavidorok) festői óspanyol öltözékben, arannyal dúsan kékelt ruhájuk csillog a napfényben.

— Arnillita! Marquez! Aona! — ordítja extázisban a tömeg. Ők a közönség kedvencei. A legjobb torrerok. Még egy harangütés és berohan az első bika. Nekimegy az első vörös kendőnek, a tor-

rero egyesek elkertik, jobbra-balra ugrik el öklezése elől. A bika dühös lesz, szemel vérbe borulnak. A lovon ülő „picadero” hosszú dárdát dől a bika vállai közé, mire az nekimegy a lónak és kétszer háromszor feledőfi hegyes szarvát a ló hasába. A ló nem lát, mert vörös kendő borítja szemét. A másik lovas picadero ugyanígy cselekszik. A dühös bika ezt is felökleli. A két ló óriási vértócsában hempereg a földön, lovasaik egyesek kiugranak, a torrerok tovább izgatják a megvadult állatot.

Kürtjel Arnillita lép be. Kezében két rövid acéldarda. A bika elé áll, csalogatja magához. Örögi ügyességgel kerül ki szarvát és kilési a pillanatot, amikor az állat nyugodtan áll s a szarvai közé állva, hirtelen gyors mozdulattal dőfi vállai közé a két dárdát. A közönség tombol. Még négy dárdát dől belé, a bika összerázkódit a lóntól, a dárdák jobbra-balra lógnak la válláról. Minden dárdadőlést örjögő tombolás kíséri. Ujabb kürtjel. Aona lép be, egyik kezében sötétvörös kendő, másik kezében egyenes, élesre fent kard. Csend, feszült várakozás, most következik a legizgatóbb játék. Aona lehetetlen ügyességgel ugrik el a hegyes szarvak elől. Tizenötezer ember tapsol, lárméja miatt nem hallik a zenekar, az óriási éljenzés kihallatszik a távoli városba is. A torrerok kiugranak a kerítésen a feldőhöz állat elől és Aona egyedül marad a porondon a bikával.

A bika már fáradt, nyelve kilóg, lehajtja fejét a földre és mozdulatlan marad. Most jön a cselekvés pillanata. Aona egészen oda megy a bikához, letérdel elé, megérinti szarvait. Az óriási arénában néma csend, mindenki visszafordítja a lélegzetét. Aona neki-

szegzi a kardot, pontosan kiszámítja a szurást és a kardot a bika vállai közé szurja. Az állat még baroképes. Aona egy ügyes fogással kihúzza a kardot és a második pillanatban csak a markolata látszik a finom pengének. Tovább beszurta a már haldokló állatba. Az állat térdre esik, szájából ömlik a vér, végignyul a földön, vége. Örjögő taps, kiáltás, kendődobogtatás, ibolya-, rózsá- és szegfűcsokrok repülnek a győztes lábai elé, a férfiak kalapjukat dobálják a porondra. És Aona, a győztes bársony kalapját levetve, büszkén, mosolyogva áll és integet a közönség felé. — A bikát és az esetet lovakat kímérolják.

Kis szünet, utána újabb kürtjelzés, következik a második felvonás. Ismét egy dühös fekete bika van a soron. Ezzel a második kedvenc, Marquez végez. És így három óra alatt öt bika és tíz ló marlik ki. Lenn a földszinten meszarosok dolgoznak, már öt bika teste lóg kettévágvva, meynyuzva.

Mellettem egy bajor ült, aki csaknem sírt a lovakért és kijelenté, hogy sohasem nézne végig még egyszer egy ilyen meszarólast. Megtudom, hogy állatorvos és szereti a lovakat. Magam is émelegtem, amikor elhagytam az arénát. Nem európainak való játéki ez. Bennszülött mexikóinak kell lenni, hogy valakit igazán élvezni tudja a véres, kegyetlen színjátékot: a bikaviadalt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi városi színház műsorának a heti sorrendje: Szombaton délután 4 órakor: Troubadour, opera; este: Kis muszkák, vígjáték. Fekete Mihály felléptével. Vasárnap: Fél 3 órakor Cigánybáró, operett; fél 6 órakor: Névtelen asszony, színmű; fél 9-kor Nótás kapitány operette. Hétfőn: Nagy kabaré és az Árvácska első felvonása fordított szereposztással. Premierbéliet 2. Kedden: Nótás kapitány, operette. Szerdán: Ki babája vagyok én? francia bohózat. Premierbéliet 3. Csütörtökön: Ki babája vagyok én? francia bohózat. Pénteken: Fügefalevél, operette. Premierbéliet 4. Szombaton d. u. 4 órakor: Pillangókisasszony, opera; este: Fügefalevél, operette.

* Tejmányi—Kósa febr. 4.

* A színház hírei. Szombaton délután, a nagyszerűen bevált kedvezményes előadásban, mely szerint olcsó helyárak mellett minden felnőtt egy gyermeket ingyen vihet a színházba, a Troubadour opera kerül színre, Auer Katóval és Békefi Lajossal. Este a Kis muszkák megy. Ez az előadás, gyönyörű meseszövege mellett, szenzációs sikert aratott Fekete Mihály színigazgató felléptével, aki Gergőt játszotta szokatlan találó színekkel. Vasárnap, a délutáni közönség, Jókai-operettet, a Cigánybárói kapja, második előadásul a Névtelen asszonyt, Fekete Irennek, a drámának ezzel az értékes erősségével. A Nótás kapitány vasárnap este 8-adszor és kedden 9-edszer kerül színre. Hétfőn farsangi est keretében az Árvácska első felvonása jön fordított szereposztással, a nagy kabarében pedig a társulat elsőrendű tagjai szerepelnek magánszámokkal.

Papírárúk és írószerek
Sándor hírlapnyomdában, Arad. 10181

HIREK

Estély

Magyarország kormányzójánál

(Budapest, január 23.) Ma zajlott le fényes keretek között a budai királyi palotában Horthy kormányzó nagy fogadóestélye (rout.) Az estélyre nagyszabású előkészületeket tettek, a királyi palota első emeletén öt egymusbanyuló szalont nyitottak meg, két külön büffé helyiséggel, amelyek közül az egyik 600, a másik 300 személy befogadására szól. Megnyitották továbbá az első emeleten levő nagy hallt is az összes betorkoló folyosókkal, ahol Fricser Richárd vezényelte alatt az első számú honvédszenekar névös hangversenyt rendezett. A vendégeket Horthy kormányzó és felesége fogadták. Az estélyre 1400 meghívót küldtek szét és mintegy 1200 vendég érkezett, köztük a tábornoki kar, a főtisztok, a politikai és társadalmi méltóságok, az arisztokrácia és a főpapság, eljöttek a Pesten időző főhercegek közül is többen. Az estély este kilenc órakor kezdődött és a kora reggeli óráig tartott.

— Miután szombaton nincs konzertművészet, lapunk vasárnap a rendezés idején megjelenik.

— Személyi hír. Gold Emil, az Aradhegyaljai vasút igazgatója, a villamos vasutak tanulmányozása céljából, holnap ötheti tartózkodásra Olaszországba utazik.

— A szombati ünnep. Holnap, szombaton az eddigi szokásokhoz híven ünnepélyes Te Deummal ünneplik meg az egyesülés évfordulóját. Az eddigi években a gör. katedrálisban tartották meg a Te Deumot, idén azonban Pap I. János gör. katedrális püspök halála és a templomban való felravatalozása miatt a hálaadó istentisztelet a Kulturpalotában lesz. Robu János dr. főpolgármester meghívókat küldött szét a hatóságok fejeihez és a magasabb rangú funkcionáriusokhoz, a melyben értesíti őket, hogy délután fél öt órakor lesz az istentisztelet a Kulturpalota nagytermében. Hivatalos helyről közlik, hogy szombaton nem lesz munkaszünet, az üzletek egész napon át nyitvatartanak, csupán a hivatalokban szünetel a munka. Egyben a rendőrség kéri a házastulajdonosokat, hogy a szombati nemzeti ünnep alkalmából házait és üzleteiket lobogózzák fel.

— Újabb lapbejelentések Olaszországban. Rómából jelentik: A sorozatos lapelkobzások folytán, a Corriera della Sera, a Mondo, Popolo Voce című republikánus lapokat elkobozták, illetve megjelenésüket bizonytalan időre betiltották.

— Oriási tüzvész a Regátban. Bucarestből jelentik: A Falticeni megyében levő Nigotesti községben tegnap nagy tűz ütött ki, amely a templomot, községházat és tizenhét házat elpusztított. A tüzvésznek em beráldozatai is vannak, Falticeni katonaságot vezényelték ki a tűzszínhelyére.

Uj bomba robbant Csongrádon.

Négy kis gyermek tragédiája. — A titokzatos gránát, amely kisgyermek kezében explodált.

Budapestről jelentik: A csongrádi borzalmas bombamerénylet, amely hónapokig tartotta izgalomban Magyarországot, a szolnoki felmentő ítélettel — melynek indoklását lapunk más helyén adjuk — mint ismeretes, nem ért véget. A nyomozás tovább folyik Csongrádon és már eddig is olyan szenzációs adatok nyomára jött a rendőrség, amely esetleg döntően befolyásolhatja a táblai felelősségi tárgyalást. Ismeretes, hogy a felmentő ítélet után az illetékes hatóságok a nehézkesen mozgó csendőrség helyébe nagyobb számú államrendőrséget vezényeltek Csongrádra dr. Krisztnakovich Antal rendőrtanácsos vezetésével. A rendőrség csendben megkezdte a nyomozást és furcsa dolgoknak jött nyomára. Január közepén a Szőlőhegyi közlekedésben az a téren, ahol Pirokák laknak és amerre Kózárnak, a csongrádi merénylők vezérének a háza is fekszik, az egyik tanya tágas udvarán négy kis gyermek játszadozott. Valami nehezebb vasdarabot találtak az udvaron és azt hangos nevetgélés közben a földhöz csapdosták. Egyszerre irtózatossá robbanás rázta meg a levegőt, sűrű füst terjengett és mire az emberek előrohantak, ott találták a négy kis gyermeket eszméletlenül, vértükben fetrengve. Megindult a nyomozás és megállapították, hogy a

tanya udvarán nagymennyiségű ekrazit és más robbanóanyagú patrón van elrejtve a föld alá. Ezek egy része nem volt jól földdel befedve, így találták meg a gyermekek. A kihallgatások során a tanya tulajdonosa azt vallotta, hogy nem tudja miképpen kerültek oda hozzájuk a földbe elásva a veszedelmes holmik, de később úgy módosították a vallomását, hogy bizonyára a visszavonuló Mackensen-hadserg katonái ásták azt ott el. Ezt azonban a rendőrség megcáfolta, mert hat év óta a falajviztől aranyvíra eláztak volna a patrónok, hogy azok nem ütéstől, de még tüztől sem robbantak volna fel. A tanviselek azt is hangoztatták, hogy a vörös katonák ásták azt ott el, de ebben az esetben is használhatatlanok lettek volna öt év múlva.

Szakértő vizsgálta meg a patrónokat és a legnagyobb megdöbbenésre azt állapította meg, hogy azok ugyanolyan robbanóeszközök, mint amilyenekkel az emlékeztetés csongrádi bűnt felrobbantották. Ez kétséget kelt nem záró módon bebizonyult. A rendőrség figyelni kezdte a tanyát és látta, hogy esténként többen gyülekeznek ott össze ismeretlen csongrádi ebredők és olyanok, akik az ismeretes bombapörben is szerepeltek. Ezeknek az embereknek feltétlenül köztük van a bombamerénylő. A nyomozás folyik tovább és a közel napok új szenzációt ígérnek.

Boris nagyherceg bravúrosan bokszolt az Olympic fedélzetén.

Ököcsapásával szót választott két verekedő amerikkal.

Newyorkból jelentik: Boris nagyherceg, az orosz cári trón egyik követelője, tegnap Newyorkba érkezett. A hírlapírók mindjárt megrohanták, de nem az orosz politikai kérdések iránt érdeklődtek, hanem részleteket kértek arról, hogy a nagyherceg az Olympic fedélzetén hogyan avatkozott bele abba a rögtönzött bokszmeccsbe, amelyet két egymással összeveszett amerikai rendezett ott. Január 13-án a nagyherceg a hajó utasai közül többit meghívott magához vacsorára. A meghívottak között volt M. Georg Gordon, híres ügyvéd is, aki jóhumoráról és vigkedélyéről ismeretes. A vacsorán számos felköszöntő hangzott el, a többi között Gordon felköszöntötte a jelen lévő William H. Halligan, aki a színházi világ ismert tagja. A vendégek egyike, Alexander Gross kijelentette erre, hogy ő nem hajlandó poharát Halliganra üríteni. Ebben a percben már felpattant

Halligan és hatalmas ütést mért Gross arcára. Nagy kavarodás támadt, amelynek folyamán többen, akik nem voltak ismerősek az amerikai viszonyokkal és nem tudták, hogy az ilyen rögtönzött bokszmeccsbe nem szokás beavatkozni, szét akarták választani a verekedőket, ebből pedig általában verekedés keletkezett.

Száztört szék, pezsgősüvegek, tányérok ropkodtak a levegőben. Szerencsére, hogy senki sem sebesítettek meg súlyosabban. Az óriási erőtű Boris nagyherceg is a verekedők közé keveredett, maga is bokszolni kezdett és sikertült neki a már félig-meddig legyűrt Halligan a teljes vereségtől megóvni.

Amikor Boris nagyherceg Amerikába megérkezett, Dan McKenrick és Jack Hearn, a legkiválóbb amerikai bokszolók voltak az elsők, akik Boris nagyhercegnek gratuláltak a bravúros verekedéshez.

— A bucaresti egyetem új dékánja. Bucarestből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter jóváhagyta Tom Jonescu professzor megválasztását a bucaresti egyetem orvosi fakultásának dékánjává.

— Rákosi Jenő az „Uj Idők” főmunkatársa. Budapestről jelentik: Az „Uj Idők” főmunkatársul ayerte meg Rákosi Jenőt, akinek első cikke a lap vasárnapi számában jelent meg „Magyar színész” címmel.

— Hátralékos vidéki előfizetőinkhez! Dacára lapunkban közzétett felszólításnak, hátralékos előfizetőink közül még sokan nem küldték be tartozásukat. Ezuton tudomásukra hozzuk, hogy amennyiben legkésőbb január 31-ig hátralékos tartozásukat nem egyenlítik ki, lapunknak címükre való küldését beszüntetjük. Követelésünket pedig bírói uton hajtuk be, ami tetemes költséggel jár. Minden hátralékos előfizetőnek saját érdeke, hogy tartozását e hó végéig a kiadóhivatalnak beküldje.

— Nachum Szokolow Clujra érkezett. Clujról jelentik: Nachum Szokolow ma délelőtt megérkezett. A cionista világszervezet elnökét Fischer József dr. fogadta a pályaudvaron, ahonnan Szokolow a cluj cionista szervezet elnökének lakására hajtott. Szokolow ma délután fogadja a cluj sajtót és ismerteti fogja utazásának célját.

— Eljegyzés. Ujházy Sárka (Putnok) Weisz Ignác (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Vámos Ilus és dr. Ambrus Béla házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A járásbírósi irattár új vezetője. Borlódán György aradi járásbírósi irodavezetőt, az elhatalmasított folyamatba tett fozvelmé vizsgálat befejezéséig, a járásbírósi büntető osztályába helyezték át. Az irattári hivatal helyettes Oláh Imre járásbírósi tisztviselő vezeti.

— Sztura Szilárd meghalt. Dr. Sztura Szilárd temesvári közbecsülésben állott ügyvéd hatvanhat éves korában ma meghalt. Az elhunyt elnöke volt a Temesvári Arany János Társaságnak. Temetése vasárnap délután lesz, Baross-uccai lakásából.

— Farkasok a Bánátban. A bánáti Ujpecs községbe két egymástól éjszaka a farkasok tömegesen behatoltak és az állatállományban nagy kárt okoztak.

— Timisoara egészségügye. A temesvári városi főorvosi hivatal most állította össze az elmúlt év rángályos betegségeinek statisztikáját. Eszerint 394 esetben fordult elő rángályos betegség: vörheny 124, tifusz 67, différia 75, orbánc 15, bárányhimlő 16, számarhurut 15, himlő 61, vérhas 5, fültömírgyodaganat 14, flektifusz 2 és képfene 3 esetben fordult elő Timisoarán.

— Meglopott néző. Riesele Mihály bilédi kereskedő az aradi labaréban volt és az előadás után panaszt tett, hogy ellopták 15.000 lej készpénzt és fontos irásokat tartalmazó pénztárcáját. Az ügyet Rasztig aradi csoportvezető vette a kezébe és csakhamar letartóztatta a tettest Czeiler Árpád 28 éves nagyváradi pincér személyében, akinél megtalálták a pénztárcát. A pincért letartóztatták.

Kettős halálosítélet Magyarországon.

Budapesti távirat. A gyula törvényszék ma költé állalt halálra ítélte Fesető Sándor és Pataki János békés földműveseket, akik hónapokkal ezelőtt négyzseres rablógyilkosságot követtek el. A két halálraítelt kántatóval vert agyon egy 77 éves öreg asszonyt, aki szállást adott nekik, majd vasdoronggal leütötték Kovács Jánost, aki az istállóban kijelölt szállásukra akarta őket vezetni. Azután a két rablógyilkos visszatért a lakásba, ahol Kovács János feleségét és 21 éves leányát is meggyilkolták, majd a házat kirabolták. Az ítélet kihirdetése után Fesető Sándor gyűjteményt akart magának a főúrgyalás közönségétől, amit azonban az elnök idejekorán megakadályozott.

Egy pesti kávéházat is fel akartak robbantani Márfiék.

Megdöböntő leleplezések az ébredők aknamunkájáról. — A védők sürgetik a táblai tárgyalást.

(Budapest, január 23.) A Márfi ügy eltűnt és most ismét előkerült koronatanúja: Kiss Ferenc további folytatja a budapesti rendőrségen leleplező vallomását. Most már tisztán áll a rendőrség s a közvélemény előtt az egész bombás maffia: a IX. kerületi ÉME szervezet. Kiss Ferenc, aki felidomképpen Márfiék és az ÉME bosszújától való félelmében szökött külföldre, elmondotta, hogy miképpen került a bombavető társaságába. A fiatal, alig husz éves fia Pécsen megismerkedett egy sportklubban Nesz Károllyal, az egyik elitelt bombavetővel. Ez felcsalta Pestre és itt beiratta a hírhedt IX. kerületi ÉME szervezetbe. Kiss vallomása szerint úgy szölván csupa 18—20 év körüli fiatal emberek voltak a tagok és a felvétel egy sötét szobában történt, ahol mindenki elváltoztatott siri hangon beszélt és ebben a sötét szobában is olvasták fel a retentetes eskümentát, amely szerint halál jár az árulóra és botbüntetés annak, aki nem engedelmessékedik.

Ő eleinte tréfának vette az egészet, csak akkor látta, hogy milyen társaságba került amikor megtörtént az első merénylet és az első letartóztatás. Véleménye szerint tulajdonképpen csak három komoly és cselekvő tagja volt a szervezetnek: Márfi, Christl és Szász József. Elhatározták a csehi követtség elleni merényletet is, ami azonban azon hiúsult meg, hogy Márfi nem volt hajlandó 200.000 koronát fizetni Vargának a szükséges ekrazitért. Tervbe volt véve az is, hogy a Ferenc-köruti Hétfel-kávéházat is felrobbantják, mert előlött valamilyen szociáldemokrata pártfelfüggesztés van.

— Mondom kérem, ilyen terveket forgattunk, de én csak akkor láttam, hogy milyen társaságba kerültem, amikor megtörténtek a letartóztatások.

Arra a kérdésre, hogy miért szökött meg szabadlábra helyezése után, elmondotta, hogy félt az ébredők és főképpen Márfiék bosszújától. Egy ízben magához hívatta dr. Kiszely ügyvéd, Márfi védője és arra akarta rábírní, hogy a korábban tett terhelő vallomását változtassa meg, illetve vonja vissza, mert nem illik, hogy elárulja társait és főként vonja vissza az ügyvéd megbízatását dr. Vaida Béla ügyvédől, mert az zsidó és adja át a védelmet neki, mint jó kereszténynek. Az ügyvéd először szép szerével akarta erre rábírní, de később fe-

nyegedőzni kezdett és ettől való félelmében szökött külföldre.

— Tessék elhinni, hogy még

Leleplezték IV. Károly titkárát.

(Budapest, január 23.) Érdekes leleplezés történt Werkmann Károlyról, aki mint ismeretes, IV. Károly emlékiratait adta ki. Werkmann, aki aktív főhadnagy volt, 1904. április 18-án notórius adósságszindlás miatt lefokozták a tartalékos közlegényként az 59. gyalogezredhez osztották be. A háború kitörésekor reaktíváltak a szolgálat tételre Károly trónörökös mellé került, kinek bizalmasa lett. A forradalom után Svájcba ment, mint az exuralkodó titkára, jelenleg pedig foglalkozás nélkül Bécsben él.

Gyilkossággal vádolt bécsi uriaszony.

A bécsi rendőrség ártatlanul meghurcolt egy virágszalonn tulajdonosnőjét.

(Bécs, január 23.) Szenzációs bűnügyben nyomoz a bécsi rendőrség, amelyben már egy érdekes letartóztatás történt. A Karnnerring 15. szám alatt levő Marx & Co. virágszalonn tulajdonosnőjét, Schusternét tartóztatták le gyilkosságban való bűnrészesség gyanúja alatt. A letartóztatás annál nagyobb port vert fel, mert egy irásszakértő véleményén alapozták, aki megállapította, hogy az a névtelen levél, amely tegnap érkezett a rendőrség címére, Schusterné kezétől származik. Az irásszakértő véleményének következményeképpen Schusternét a Fürth-szanatoriumból, férje betegágya mellől vitték a rendőrségre. A rendőrségről az ügyészségre került, ahol a vizsgálóbíró kihallgatta és elrendelte Schusterné szabadlábrahelyezését. Az ügy előzménye, hogy a múlt év karácsonyán egy Waldeckben lakó Rauscher nevű kereskedőtől karácsonyifákát rendelt a virágüzlet. Rauscher fia vette fel nemrégiben Schusternétől a 4 millió ellenértéket és az ellennyugtát Schusterné írta meg Rauscher számára. Rövidesen ezután Schusternénál egy wienernerustadtli detektiv jelent meg, aki megkérdezte, hogy ő írta-e a levelet, amelyben a gyanút el akarják hárítani a fiatal Rauscherről, akit azóta rablógyilkosság miatt elfogták? Az asszony ezt tagadta, mire írását összehasonlították a névtelen levéllel. Az írások teljesen megegyeztek egymással. Schusternével a rendőrségen a legdarvább módon bánták és úgy

kezelik, mint egy közönséges gonoszlevőt, amíg végre a vizsgálóbíró meg nem állapította, hogy semmi komoly terhelő adat nincsen az uriaszony ellen és szabadlábra helyezette. Egész Bécs óriási érdeklődéssel kíséri ezt az esetet és egyöntetűen követelik, hogy a rendőrség a legnagyobb elégteltelt szolgáltatassa a teljesen ártatlanul meghurcolt Schusternénak.

Kezelték, mint egy közönséges gonoszlevőt, amíg végre a vizsgálóbíró meg nem állapította, hogy semmi komoly terhelő adat nincsen az uriaszony ellen és szabadlábra helyezette. Egész Bécs óriási érdeklődéssel kíséri ezt az esetet és egyöntetűen követelik, hogy a rendőrség a legnagyobb elégteltelt szolgáltatassa a teljesen ártatlanul meghurcolt Schusternénak.

— Az aradi zsidótemető megnagyobbítása. Az aradi izraelita hitközség kérvényt adott be a városi tanácshoz, amelyben a városi vezetőségnek engedélyt kérték arra, hogy megnagyobbíthassák az aradi izraelita temetőt. Mielőtt a városi tanács határozott volna a kérvény felől, bizottság szállt ki dr. Robu János főpolgármester, dr. Cucu Vazul városi főorvos és Muresan János városi főmérnök vezetésével. A bizottság a temető mellett lakókat megkérdezte, van-e valami ellenvelésük az izraelita hitközség kérelmére. A lakók kivétel nélkül a leghevesebben elleneztek a tervet és indokul felhozták azt, hogy a tulközeli levő temető amugy is elrontja és egészségtelenné teszi a kutak vizét és nyáron szinte kibírhatatlan a hullaszag. Az egyik lakó még azt az érvelt is felhozta, hogy felesége beteges természetű és a közvetlen szomszédságban levő temető hozzájárulna egészségi állapotában rosszabodásához. A bizottság a szomszédok véleményeiről jegyzőkönyvet vett fel és így terjeszti be a legközelebbi tanács elé döntés végett.

— Felhívás. Az aradi I. kerületi rendőrség felhívja azokat az aradi kávéház-, étterem- és nyilvános helyiségtulajdonosokat, akik üzletükön italt árulnak, hogy 26-án, hétfőn délelőtt 10 órakor jelenjenek meg az I. kerületi rendőrkapitányságon.

— Középiskolások írásbeli vizsgája. Az aradi állami liceumban január 26-án kezdődik a tanulók félévi vizsgája. Ezuttal a katolikus gimnázium tanulói is kötelesek vizsgára jelentkezni.

— Hamis bankjegy Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság első kerületi adóhivatalánál ma ismét egy hamis 500 lejessel akartak fizetni. Az adóhivatal tisztviselője azonban azonnal felismerte a hamis bankjegyet, amelynek rajza és nyomtatása, valamint vízjele sokkal primitívebb, mint az eredeti bankjegyé. Az 500 lejes elkobozták és átküldik az ügyészséghez. A hamis bankjeggyel egy aradi nagyvállalat adóját akarták fizetni, amely a bankjegy eredetéről, tekintettel a vállalat hatalmas forgalmára, nem tud felvilágosítást adni.

— Katonazene az aradi jégpályán. Az aradi korecsolyapályán érdekes újítást vezetett be az egyesület elnöksége. A háziezred parancsnokának engedelmé folytán ezentul minden vasárnap és ünnepnapon délelőtt 11—1 óráig és délután 6-tól fél 8 óráig katonazene játszik az aradi jégpályán.

— Béreljen Kerpel könyvtárában! — Új magyar anekdota kincs. Nagy érdeklődésre számítottató válalkozásba kezdett Benedek Elek népies képes hetilapja, a „Vasránap Ujság”. Sorozatosan kezdi közölni kimagasló erdélyi közéleti emberek és eseményekhez fűződő anekdotákat, amelyek szájról-szájra járnak Erdélyben.

— Révai XVII. előj. Kerpelnél.

— Megtalált nyugdíjkonnyvek. Az aradi államrendőrség értesíti Orodi Miklósnét és Lengyel Gábornét, hogy elveszett nyugdíjkonnyvüket vegyék át a rendőrprefekturán Scherer hivatalfőnöknél.

Aradi Hajós Egylet bálja

február 21. 1918

Lángok tengerében

Kalandor film.
Ma utóljára

az aradi APOLLOBAN.

Fogad ragyogni fog mint a napsugár,
Ha Farmodont fogkrémet
[használsz, Aladár!]

Egy komédiás gyermek története.

Megható történet a színészek életéből.
Szombat, vasárnap, hétfőn

az aradi Urániában

KÖZGAZDASÁG

Megkezdődött a buzarekvirálás.

Buzahiány miatt elongedhetetlen a hatósági igénybevételel.

Bucurestiből jelentik: Az új gazdasági rendelet végrehajtására kiküldött bizottság tegnapi ülésén az előadók közölték, hogy az ország minden részéről érkező jelentések szerint, országsszerte nagy buza-

hiány mutatkozik és a megállapított áron nem lehet elegendő buzát biztosítani, a közfogyasztás céljaira. Ezekre a hírekre a bizottság megtette az intézkedést a rekvirálás azonnali megkezdésére.

Zürichben 2.65, Párisban 9.70 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Január 23.) Francia frank 10.60, svájci frank 37.30, dollár 191, dinár 3, szokol 5.70, líra 8, angol font 9.30. **Kifizetések:** Budapest 368, Bécs 366, Prága 5.80, Zürich 37.30, Milánó 8, London 9.30, Páris 10.60, Newyork 192, Belgrád 3.05.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS.

(Január 23.) Amsterdam 209.50, Newyork 517.75, London 2488, Páris 28.15, Milánó 21.47.50, Prága 15.55, Budapest 0.0071.75, Belgrád 8.45, Bucuresti 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0072.95.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT.

(Január 23.) Amsterdam 209.50, Newyork 518, London 2487, Páris 28.08, Milánó 21.41, Prága 15.50, Budapest 0.0071.75, Belgrád 8.40, Bucuresti 2.75, Varsó 0.0001, Bécs 0.0072.95.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Január 23.) **Kifizetések:** Páris 10.42, London 920, Newyork 192, Milánó 9.78, Zürich 37.15, Bécs 0.0027, Prága 5.78. **Valuták:** Napoleon 725, aranyárka 45, leval 1.33, török líra 1.03, angol font 905, francia frank 10.50, svájci frank 37, líra 8, drachma 3.25, dinár 3, dollár 188.75, lengyel marka 0.000034, osztrák kor. 0.0028, magyar korona 0.0026, szokol 5.60.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLAT.

(Január 23.) Magyar Hírel 473, Osztrák Hírel 176, Salgó 544, Rima 142, Ganz-Danubius 3.130, Köszén 3.280, Szlavonia 66, Schiick 48, Kereskedelmi Bank 1096, Csák 9, Ofa 535, Hazai Takarékok 3.075, Cukor 2.350. (A számok ezreseken értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK

HIVATALOS JEGYZÉSEI.

(Január 23.) Belgrád 1168-1174, Bucuresti 376-378, Newyork 71.880-72.260, Páris 3897-3917, Prága 2144-2150, Milánó 2973-2989, Bécs 101.25-101.75.

= **Piaci árak.** A pénteki hetipiacon az árak a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya 5-6, alma 5-10, bab 10, juhtaró 35, tehéntaró 8-11, vaj 80-100 lej kilogrammonként. Tej literje 7 lej, tojás darabja 1-1.50 lej. A majorságpiacon: liba 270-280, ruca 200-210, tyúk 90-110, csirke 50-80. A gabonapiac: rozs 650-680, kukorica 500-510, árpa 620-640 lej métermázsánként.

= **Céghivatali hírek.** Az aradi törvényszék céghivatalába a következő cégjegyzéseket jelentették be: Popa János és Tiegermann Mór faáru gyárat létesítettek Radnán. - Hirschfeld és társa aradi textilgyégy bejelentette nagyváradi fiókja megnyitását. - Zetyk János mészáros mester harr-

eladták a Str. Badea Cartan 12. számú házat 20.000 lejért Lukács József és nejeinek.

= **Az egy- és kétféle papirpénzek beváltása.** A Banca Nationala közli, hogy mivel az 1 és 2 lejes papirpénzt bevonják a közforgalomból, ezeket többé senki sem köteles fizetésként elfogadni. Akinek még van ilyen pénzneme, vigye be a pénzügyszárműhelyhez, a Banca Nationalához, vagy vidéken az állami adóhivatalhoz és azt ércpénzre váltják be.

testületét nyitott. - Schartner Sándor, Bokor Ernő és Hehs Béla gombgyárat létesítettek.

= **Élvezhetően az új kenyér.** Az egységesített lisztből készült kenyér ma került először forgalomba Temesváron és a lakosság körében nagy elkedvetlenedést okozott, mert a kenyér élvezhetően.

= **Nem emelik a szén árát.** A petrosényi és lupényi szénbányák igazgatósága a szénárak felemeléséhez kérte a közlekedésügyi miniszter jóváhagyását. A miniszter visszautasította a bányai igazgatóságok kérését.

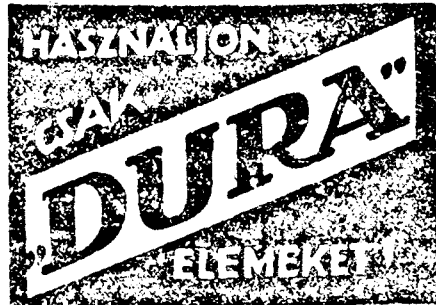
= **Eladott aradi ingatlanok.** Fericsán Jóca eladta a Gábor-dűlőben fekvő 4 hold 150 négyszögöl szántót 100.000 lejért Staitin Jánosnak. - Özv. Katona Béláné eladta a Str. Granicerilor 14. számú házat 160.000 lejért Zágonyi István és nejeinek. - Vékony Sándor és neje eladták a Str. Bucimánului 26-23. számú házat 90.000 lejért Dittrich József és nejeinek. - Lelik János eladta a Str. Doamna Balasa 76-74. számú házat 96.500 lejért Kohn Gézának. - Porczán Lajos eladta a Str. Cercetasilor 14-2. sz. házat 1.000.000 lejért Banca Comerciala Societate pe Actiune temesvári cégnek. - Industriel Cheminele Moara de Oileu si masint Géza Lengyel eladta a Calea Aurel Vlaicu 238 négyszögöl telket 50.000 lejért Kovács Somának. - Rosenhack Lipót és neje eladták a Str. Bucur 21-3. sz. házat 800.000 lejért Róth Izidorné és Reier Etelkának. - Guzel János és neje eladták a Bittó-dűlőben fekvő 1 hold 560 négyszögöl szántót 65.000 lejért Misitz Illének. - (Kiss István és neje

MOZI

xx Ma szombaton vetít a mozi az aradi Apolló mozgószínház a „Lágok tengerében” című szenzációs amerikai kalandordrámát. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Közszolgakirálynő” slágerfilmét közkinvátra újra vetítik Aradon február 2, 3 és 4-én. A monumentális film, amely Mózes szereplését, a zsidók egyiptomi kivonulását tárgyalja, oly nagy érdeklődést keltett Aradon, hogy a mozi igazgatósága közkinvátra újra alkalmat nyújt a szezon slágerfilmjének megtekintésére.

xx Vasárnapról vetíti az aradi Apolló a „Prater 1914” című leg-szenzációsabb filmdrámát, amely Los Angelesben készült és újvilági nézőszempontból festi meg a háboru előtti, a háborus és a háboru utáni Bécsot, a császári udvart a Praterben. Jegyek elővetelben kaphatók az aradi Apolló elővételi pénztáránál. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

5749

xx „Komédiás gyermek” (Filmdráma bemutatja ma szombaton az aradi Urániában.) Max Grube gyönyörű regénye nyomán készült az a megható filmdráma, amelyet szombattól hétfőig vetít az Uránia mozgószínház.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felolós szerkesztő:
RETHY JÓZSEF.

Az aradi APOLLO

színházban
vasárnapról
az év szenzációja,
melyről mindenki
beszél

Prater

1914

Ez a film Ausztria utolsó császáranak udvari életét mutatja be, átélte valódi jelenetekben. - Az ausztriai császári udvar dicsősége a háboru előtti időben képezik e film bűbáját. - Ez a film hiven adja vissza az 1914-ik évi Bécsot híres Schönbrunnjával és Praterével. - Az egész világ sajtója a legnagyobb dicsőrelel emlékezik meg e filmről. A bucaresti „Select mozgó” négy hétig tartotta műsoron.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Ugyes segédet

aki a textil szakmában jártas, azonnali belépésére 10182

Keresek.

Román nyelv tudása is szükséges.

Fedor Lajos, Konop.

NAGY ÜZEMEK
TUNGSRAM
EGYÉL VILÁGTANAK

EGYÉL VILÁGTANAK
EGYÉL VILÁGTANAK

VICTORIA ÁRUHAZ

Készít: kosztümöket, kabátokat, bál, uccal toaletteket és

gyermekruhákat.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az arak szerint számítjuk. — Minden első hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatás felelős magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatassa, illetve helyettesítse.

Levelezés.

„ÁLLANDONAK” levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, kérem átvenni. 478

Házasság.

FÉRJHEZ adnám hugomat intelligensebb ltr. kereskedőhöz vagy iparoshoz. Hugom butorral, kelengyével és némi hozománnyal rendelkezik. Leveletet „50.000” címen Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15133

Alkalmazás.

MINDENES szakácsnő felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 190

LÁMPAERNYÓK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

PERFEKT szakácsnőt keres 10 fizetéssel 2 tagu családnak. Salon „Artistique” Arad. Fischer Eliz palota. 451

BOGNÁRSEGED állandó alkalmazást nyer jó fizetéssel. Cím Kuzman Sándor, Szemlak. 451

ZONGORAHANGOLÁST és javítást olcsón elvállal Mella, Arad. Str. Pompiliu (Kasza-u.) 21. 15133

EGY csomagoló leány felvétetik. Lázár drogeria Arad. 10184

Leadás.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 474

Vétel és eladás.

SPITZKUTYA, fiatal megvételre keresetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15133

ANTIK butorral rendezni be legolesobb lakását. Mindennemű ezüstöt, ékszert, pianinót magas árrban veszünk. Salon „Artistique” Arad, Fischer Eliz palota. 450

EGY rövid mahagoni Keresztúros Wirth féle zongora eladó. Megtekinthető Stejnitzernél délelőtt 10—1-ig Arad. Strada V. centiu Babes (Kis-Ernő-u.) 7. 472

ELEGANS smoking, széles pamdag, nagy trvegajtó, nagy alvó fotel eladó Arad. Str. Mărăsesti 2. földszint balra. 473

KOMPLETT EBÉDLŐ, háló és szalonberendezések, antik dohányzó készlet, dohányzó asztalkák, egyes butordarabok, gyermek kocsik, majolika és egyéb vázák, nagy és kis Singer varrógépek, damaszt asztalneműek, gyermek hintaszék, ékszeresek, dísztárgyak, fotelok, gar derob szekrény, réz és vaságy, tükörök, szőnyegek, ezüst evőeszközök stb. eladók. Arad, Str. Conistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

PEDÁLOS cimbalom olcsón eladó. Hotel central portásánál Arad. 477

GYÖNYÖRŰ antik divány olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15133

EZÜST TÁLCÁKAT, ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat stb. bizományba veszek Arad. Str. Conistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

RÉGI KÖNYVEKET előnyös áron vásárol Sándor hirlapiroda Arad. 10180

Ingatlan.

MAGÁNHAZ 3 szoba, konyha azonnal elfoglalható lakással Micelacán főtuvona lon olcsón eladó. Szabó drogeria Arad, Fischer Eliz-palota. 440

Uzletek.

EGY jóforgalmu fűszer- és csemege üzlet italméressel, forgalmas helyen eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 475

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Lillomtej-ermet, Lillomtej-szappant és Lillompuvert. Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas”-hoz, Timisoara, Sz. György-tér. 417

LINOLEUM HAAS LIPOT

legnagyobb linoleum és szőnyegkülönlegességi áruház.

Temesvári főterakat: Lloyser. Telefon 10-31

Lerakatok: Csalj, Oradea-Mara.

Mélyen leszállítottoltári árak!

Viaszosvászon

békebeli minőség, gyönyörű minták:

78 cm. széles ...	L. 105-
100 cm. széles ...	L. 135-
115 cm. széles ...	L. 150-

Bőrvászon

kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére nagy választékban:

115 cm. széles ...	L. 160-
Gyermek-kocsik áthuzására minden színben ...	L. 190-

Linoleum

remek perza vagy parkett mintákban:

70 cm. széles métere ...	L. 165-
90 cm. széles métere ...	L. 225-

padló bevonására mintázott parkett vagy egyszerű:

200, 250, 300 cm. szélességben négyzetméterenként ...	L. 247-
Linoleum szőnyegek 200x300 cm. ...	L. 1800-

Szőnyegek:

Futó, nehéz minőségű oca. 70 cm. széles ...	L. 90-
Futó, nehéz minőségű oca. 90 cm. széles ...	L. 160-
Agyaló szőnyeg „Bouclé” rendez nagyság ...	L. 150-
Falvédő „Gobelin” 75x160 cm. ...	L. 800-
„Bouclé” szőnyeg 160x250 cm. ...	L. 950-
Ottomántakaró „Karamani”	L. 1600-
Cocoo futó 70 cm. széles	L. 125-
Cocoo futó 90 cm. széles	L. 170-

Hő- és sárcipők.

Nordbritish vagy Wimpasing márka férfi ...	L. 910-
Nordbritish vagy Wimpasing márka női ...	L. 760-
Sárcipők férfi ...	L. 390-
Sárcipők női ...	L. 275-

Nagy választék következő cikkekben: gummikabátok, gummilapdák, babák, sarkok, tornaolpók, celluloidárak, gyermekköntények és sportcikkek. 440

Eladás kiosnyben és nagyban.

Nagyforgalmu

vendéglő a belváros kelles-köze 16074 pén, teljes berendezéssel egy szoba, konyha lakással, 80,000 lejért sürgösen eladó. Megbizott Uranul-kroda Arad, főpostával szemben.

TEA TÁRSASÁGBAN

TEASZAPPAN

tartalomgazdag

AZERT LEGOLCSÖBB ÉS EGYUTTAL A LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

LADY SZAPPAN

A létező valamennyi közt a legpuhább és legillatosabb „egyedlen” kizárólag „PALMA GLAJ” és „FA-OLAJ” összetételéből gyártva. Hogy a közönség az utánzatoktól megóvassék, minden szappanon rajta van a

„LADY” védjegy. 6940

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST 216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

I^a 2 éves, száraz cserhasáb tűzifát

waggontételekben prompt szállít: 459

Aradvidéki Fatermelő R.-T.

ARAD, Bulev. General Dragalina No. 4.

PAPLANOK,

szőnyegek és vászonárak óriási választékban a legolesobb árakban 108

Glésinger József és Fiai

cégnél, Arad, Strada Metianu (Forrai-ucca.)

FOWLER, WENZKI, GANZ és KEMNA

Gőzeke alkatrészeket sodronyköteleket 422

W. D. Stoeck és Romeo mo-zekéket, valamint azok összes alkatrészeit legelőnyösebb feltételek mellett szállít

AGRICULTURA Ipari és kereskedelmi társaság AGRICULTURÁRÉV. Str. Pop de Bănești (Cărbăboșu-u) Telefon: 18-60.

Patria bar

Timisoara. Világvárosi szolid műsor, Tulajdonosok: a legelőkeőbb közönség szórakozó helye. Frati GERSON